

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet over het gecoördineerd Vlaams
vrijwilligersbeleid
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Vrijwilligerswerk is een essentieel onderdeel van onze samenleving. In de regeerperiode 2014-2019 werd beslist om het vrijwilligersbeleid op Vlaams niveau meer gecoördineerd aan te pakken, over alle sectoren heen waarbinnen organisaties vrijwilligers in hun werking inschakelen. Een beleidsinitiatief dat tot op heden niet vastgelegd is in een decretaal kader of een andere reglementaire bepaling.

Dit ontwerp van decreet verankert het beleidsdomein-overschrijdend vrijwilligersbeleid en voorziet in (1) de coördinatie tussen beleidsdomeinen (2) de subsidiëring van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en (3) overleg en dialoog met het Europese, federale en lokale beleid.

Door het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid een rechtsgrond te geven kan Vlaanderen het klimaat waarin vrijwilligerswerk gedijt structureel verbeteren. Het toont de erkenning en waardering voor het vrijwilligerswerk in al haar facetten en bevordert de sociale cohesie en het engagement van burgers.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het volgende inhoudelijk structurelement uit de beleidsnota Cultuur 2019-2024:

ISE A. Beleidswerking en internationaal beleid ondersteunen
SD A.2. Een ambitieus en onderbouwd cultuurbeleid ontwikkelen met aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen en trends

OD A.2.4. Een sterk partnerschap realiseren met andere beleidsdomeinen, sectorspelers en middenveld

Als coördinerend minister van het Vlaams vrijwilligersbeleid wil ik de erkenning en ondersteuning van vrijwilligers in Vlaanderen op een gecoördineerde manier aanpakken voor alle sectoren met organisaties die vrijwilligers in hun werking inschakelen. In 2023 maak ik werk van de aanbevelingen die uit de evaluatie van de gratis vrijwilligersverzekering kwamen in het najaar van 2022. De eerste stappen naar een decreet rond vrijwilligers worden eveneens gezet in 2023.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

B.1 Beslissing Vlaamse Regering van 17 februari 2023

Op 17 februari heeft de Vlaamse Regering beslist haar principiële goedkeuring te hechten aan het voorontwerp van decreet over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid. (VR 2023 1702 DOC.0139/1BIS, DOC.0139-2BIS en DOC.0139-3BIS)

De Vlaamse Regering besliste tevens om de Vlaamse minister, bevoegd voor de cultuur, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

In uitvoering van deze beslissing werd de Raad van State op 20 februari jl. gevraagd een advies te willen verlenen bij het hiervoor vermelde voorontwerp van decreet.

Daarnaast werd ook de Gegevensbeschermingsautoriteit gevraagd een advies te willen verlenen, en dit naar aanleiding van het recente arrest van het Grondwettelijk Hof (GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.30.1 tot B.30.10).

B.2. Het advies van de Raad van State

De Raad van State gaf advies met nummer 73.153 op 23 maart 2023.

In dit advies maakt de Raad van State een aantal opmerkingen. Om hieraan tegemoet te komen werden een aantal wijzigingen aangebracht in het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting. De opmerkingen en replieken zijn in de memorie van toelichting opgenomen.

B.3. Het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit

De gegevensbeschermingsautoriteit verwees op haar zitting van 28 maart naar haar standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten.

Dit advies wijst op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt moet voldoen. Gelet op artikel 14 van het ontwerp is reeds aan deze algemene vereisten voldaan. Het ontwerp moet bijgevolg niet worden aangepast naar aanleiding van dit advies.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

In vele verschillende domeinen nemen vrijwilligers een cruciale rol op, ze zijn noodzakelijk en bepalen in grote mate het sociale weefsel en samenhang in Vlaanderen. In het Regeerakkoord 2019-2024

benadrukt de Vlaams Regering dan ook het wezenlijke belang van vrijwilligers: “Vlaanderen is rijk aan organisaties, verenigingen en vrijwilligers. Ze geven onze samenleving mee vorm en verdienen onze steun.” (Regeerakkoord, p. 15). Tijdens de coronapandemie en de Oekraïne-crisis kwam de fundamentele waarde van vrijwilligers voor onze samenleving eens te meer tot uiting.

Het beleid dat zorgt voor mogelijkheden, ondersteuning en bescherming van de vrijwilligers is echter complex. Er is niet alleen de institutionele context waarbij zowel de federale, Vlaamse als lokale overheden actor zijn in het vrijwilligersbeleid. Elke sector of domein waarbinnen een beroep wordt gedaan op vrijwilligers, werkt op zichzelf. Om die reden werd in 2016 het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid opgezet.

Het idee achter deze gecoördineerde aanpak is dat vrijwilligers – in welke sector ze ook actief zijn – maximaal gelijk behandeld worden, correcte informatie krijgen, voldoende verzekerd en beschermd worden en volgens de principes in de Vrijwilligerswet van 3 juli 2005 worden behandeld. Een transversaal beleid, kortom, met als doel intersectoraal samen te werken en zo te komen tot een verbeterde omgeving, ondersteuning en waardering van vrijwilligers.

Het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid is een relatief recent beleidsinitiatief dat tot op heden niet vastgelegd is in een decretaal kader of een andere reglementaire bepaling. Dit ontwerp van decreet zorgt voor een formele verankering van het gecoördineerd vrijwilligersbeleid, wat zekerheid biedt voor een duurzame transversale beleidscoördinatie en vrijwilligersondersteuning.

Het ontwerp van decreet voorziet daarom in: (1) de coördinatie tussen beleidsdomeinen (2) de subsidiëring van het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en (3) overleg en dialoog met het Europese, federale en lokale beleid.

Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar *I. Algemene toelichting* in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de toelichting bij de artikelen wordt verwezen naar *II. Toelichting bij de artikelen* in de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zie punt 3. A van de nota VR 2023 1702 DOC.0139/1BIS.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Zie punt 3. C van de nota VR 2023 1702 DOC.0139/1BIS.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Zie punt 3. D van de nota VR 2023 1702 DOC.0139/1BIS.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring wordt het ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering ingediend bij het Vlaams Parlement. Een besluit van de Vlaamse Regering ter uitvoering van het ontwerp van decreet wordt ondertussen voorbereid.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet over het gecoördineerd Vlaams vrijwilligersbeleid en de bijbehorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams Minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair
Management,

Jan JAMBON